



Inrasara

Đọc bài viết của tác giả Inrasara “Minh chứng về bài thơ của Tĩn sĩ Thành Đài”, trong đó có nhiều nội dung liên quan đến bài tham luận của tôi với chủ đề [“Xây dựng ý thức đoàn kết trong công đồng Chăm”](#) đăng trên trang web Champaka.info. Đây là một bài viết đầy tinh thần và trách nhiệm của một người Chăm trong nttc, trấn trệ trước những xáo trộn trong công đồng Chăm hiện tại với mong muốn góp thêm một phần nhỏ bé của mình trong việc xây dựng ý thức đoàn kết trong công đồng Chăm.

Như tôi đã viết trong bài tham luận: “Phải nên trách nhiệm cho Champa những giá trị như nó vốn có. Giữ gìn và bảo tồn văn hoá Champa phải là niềm tự hào và trách nhiệm của những người con của xứ sở hoa Champa”. Đây là một thông điệp của bài viết mà tôi muốn gửi thông điệp này đến Hội Luôn Champa II vào tháng 9-2012, không liên quan gì đến anh Inrasara. Chính đó là nguyên nhân khiến tôi sao tôi phải có trách nhiệm trách nhiệm cho bài viết mang tựa đề: Minh chứng về bài thơ của Tĩn sĩ Thành Đài mà Inrasara đưa tên tôi (Ja Karo) ra bàn luận.

Trước hết, công đồng y rằng Thành Đài đã cố tình trích dẫn và suy diễn theo ý cá nhân trong bài thơ gửi đến anh Inrasara mà theo tôi có lẽ là để kích động, gây hấn thù và chia rẽ trí thức Chăm. Lâu nay trên diễn đàn thông tin mạng, Thành Đài luôn công kích PGS.TS. Po Dharma nên lần này mượn bài viết của tôi để kích động anh Inrasara chống lại PGS.TS. Po Dharma và tôi, đó là điều đáng thất vọng nhất. Và thực tế nó đã tác động rất lớn đến anh Inrasara đến nỗi

Written by Ja Karo, đăng lại trong nôm c
Monday, 29 October 2012 04:18

anh phôi ra tay viết bài “minh đờ nh” vào ngày 25.8.2012 (trước 5 ngày Hội Luân 2 khai mạc) và cho rằng đây là bài viết đúng bối cảnh quan trọng và hiếm hoi mà sau hơn 5 năm qua anh đã bàng quang, bỏ ngoài tai bao búa rìu dờ luân và xoá không đúng tất cả email gửi “chung”. Điều này thật hiếm trong lịch sử viết của anh Inrasara :

.... “đây là lần thứ ba tôi minh đờ nh với bà con cùng anh chị em Cham với n để liên quan đến công đồng. Chắc hẳn một cung cấp từ lâu của n thì t, ...”

Nhưng thực tế, trong bài viết của tôi gồm có 3.167 từ và chỉ để đoàn kết trong công đồng Chăm, Thành Đài chỉ trích đến một “khúc” gồm 45 từ để phân tích và suy diễn. Và anh Inrasara dùng 30 từ (trong 45 từ Thành Đài trích), chỉ ra 0,95% của bài viết để tiếp tục suy diễn và phê phán tôi có nhận định sai lầm và “nhầm lẫn Ban Biên Soạn”?

Nhưng vậy có nghĩa là Thành Đài và anh Inrasara đã thừa nhận 99,05% nội dung trong bài viết của tôi và chỉ để “[Xây dựng ý thức đoàn kết trong công đồng Chăm](#)”.

Để làm rõ nội dung của “30 từ” mà anh Inrasara trích 30 từ “45 từ” của Thành Đài trích từ bài viết của tôi, mà đã làm anh Inrasara tốn nhiều giấy mực và công sức để minh chứng cho bài thơ của Thành Đài và phê phán tôi nhận định sai lầm, tôi trích lại nguyên văn như sau:

1). Nhận xét và viết trích dẫn và suy diễn của các tác giả

Nguyễn văn của tôi:

“Ủu dĩ m: BBSSCC có dĩ c nhĩ u quy n i và quy n i c t Chính ph Vĩ t Nam qua các dĩ án, công trình và Chăm. Hĩ có công tham gia bĩ o tĩ n và phát triĩ n văn hoá Chăm mĩ t cách chính thĩ ng và hĩ p pháp theo dĩ nh hĩĩ ng phát triĩ n và chĩ dĩ o cĩ a Nhà nĩĩ c Vĩ t Nam. Lĩnh vĩ c chĩ yĩ u cĩ a hĩ là văn hoá nghĩ thuĩ t chĩ yĩ u dĩ n đàn ngôn ngĩ, thĩ văn phĩ n ánh tâm tĩ, tình cĩ m qua ngòi bút nghĩ thuĩ t dĩĩ i sĩ kĩ m soát nĩ i dung bĩ i an ninh cĩ a Nhà nĩĩ c Vĩ t Nam”.

Thành Đài trích lĩ i và suy dĩ n:

“Lĩnh vĩ c chĩ yĩ u cĩ a hĩ (Ban Biên soĩ n sách chĩ Chăm) là văn hoá nghĩ thuĩ t chĩ yĩ u dĩ n đàn ngôn ngĩ, thĩ văn phĩ n ánh tâm tĩ, tình cĩ m qua ngòi bút nghĩ thuĩ t dĩĩ i sĩ kĩ m soát nĩ i dung bĩ i an ninh cĩ a Nhà nĩĩ c Vĩ t Nam [ám chĩ nhà thĩ văn Phú Trĩ m]”

Inrasara trích và viĩ t lĩ i:

“Ja Karo viết: Lĩnh vực của chúng ta BBS là “văn hoá nghệ thuật của chúng ta dân ngôn ngữ, thơ văn phản ánh tâm tư, tình cảm qua ngòi bút nghệ thuật””

Qua mô tả viết trích dẫn trên, cho thấy anh Inrasara đã mô tả cách suy nghĩ của Thành Đài viết về câu văn của tôi dưới hình thức khác và phê phán tôi như dưới đây:

.... “Đây là nhận định sai. Nhiệm vụ của BBS là soạn sách giáo khoa tiếng Cham cho học sinh Cham cấp tiểu học, theo dõi việc dạy và học.

Học không là “dân ngôn ngữ”. Trước 1982, vì nhu cầu soạn sách, học có nghiên cứu ngôn ngữ, chúng ta viết tiếng Cham “chữ n”. Tôi thấy Nguyễn Văn Tấn làm Trưởng ban (1984), riêng lĩnh vực ngôn ngữ, học không làm gì khác học. BBS càng không làm “văn hóa nghệ thuật,... thơ văn”. Thơ văn là thơ văn cho trẻ con, chúng tôi học trong phạm vi sách giáo khoa như đã nêu.”

Tôi xin khẳng định như sau: Tôi đã viết

“...Lĩnh vực của chúng ta học là văn hoá nghệ thuật...” vậy thì tại sao anh đi phân tích *“Nhiệm vụ của BBS ...”* và cho rằng tôi sai.

Tôi lấy làm tiếc vì một người có danh tiếng trên lĩnh vực văn chương như anh Inrasara lại dùng chiêu thuật “đánh tráo khái niệm” thay từ “lĩnh vực” thành từ “nhiệm vụ” và thay từ “học” của tôi thành “BBS” để phê phán tôi như nhận định sai và từ đó “minh chứng” cho nhu cầu đi u mà anh tôi suy

đi n theo cách hiểu sai lầm “c ý” đó!

Ai cũng hiểu rằng “lĩnh vực” mang hàm nghĩa toàn bộ nội dung trong một ngành hoạt động nào đó hay một ngành khoa học như lĩnh vực toán học, lĩnh vực văn hoá nghệ thuật; còn “nhiệm vụ” mang nghĩa công việc chính phải thực hiện ví dụ như nhiệm vụ của nhà thơ, nhiệm vụ của công an an ninh văn hoá,...;

Thêm vào đó, để thay thế “h” trong câu viết của tôi là hàm ý chỉ “người” số nhiều tức là các thành viên trong Ban Biên Soạn, khác nghĩa với cụm từ “BBS” mà Thành Đài và Anh Inrasara thay thế để nói đến nhiệm vụ của thơ ca “mặt trận chính hành chính”.

Số đánh tráo khái niệm này đến đến số hiểu sai nghĩa câu viết gốc của tôi và phê phán tôi như đến sai là một việc làm không đáng có như mặt anh Inrasara! Điều này cho thấy anh đã xem thường đăng lại và hãy để để để phán xét ai là người đúng, sai trong việc này.

Hơn nữa, cũng cần hiểu câu văn trên trong nội dung toàn bài tham luận về chủ đề “đoàn kết trong cộng đồng Chăm”. Câu viết trên là trong đó vẫn ghi nhận những người đi tìm của BBSSCC. Việc khẳng định lĩnh vực của các thành viên trong BBS không chỉ để riêng việc biên soạn sách giáo khoa Chăm mà cả trên lĩnh vực văn hoá nghệ thuật là ý kiến mang tính tích cực trong việc tôn trọng và thừa nhận những đóng góp của các thành viên trong tổ chức này trong việc phát triển cộng đồng Chăm. Cũng cần hiểu “văn hoá nghệ thuật” không chỉ là làm thơ văn như Thành Đài suy diễn ám chỉ cho anh Inrasara mà còn nhiệm vụ lĩnh vực khác mà các thành viên

BBS đã tham gia và đóng góp.

Một lần nữa tôi khẳng định thêm rằng sự suy diễn của Thành Đài, và anh Inrasara là không đúng với ý đồ bài viết của tôi và việc đánh tráo khái niệm là không mang tính khoa học và khách quan.

2). Trao đổi thêm với anh Inrasara

Qua đọc viết của anh Inrasara và bạn biên soạn:Họ không là “diễn đàn ngôn ngữ”. Trước 1982, vì nhu cầu soạn sách, họ có nghiên cứu ngôn ngữ, chủ yếu để viết tiếng Cham “chuồn”. Tôi thấy Nguyễn Văn Tấn làm Trưởng ban (1984), riêng lĩnh vực ngôn ngữ, họ không làm gì khác hơn. BBS càng không làm “văn hóa nghệ thuật,... thơ văn”. Thơ văn là thơ văn cho trẻ con, chủ yếu là họ trong phạm vi sách giáo khoa như đã nêu.”

Trong đọc viết trên chính anh Inrasara lại mâu thuẫn với chính mình, anh khẳng định “họ có nghiên cứu về ngôn ngữ” nhưng lại phớt lờ họ không là “diễn đàn ngôn ngữ”. Diễn đàn ngôn ngữ là nơi trao đổi với những nghiên cứu về ngôn ngữ; Bên thân Sách Giáo Khoa dạy tiếng Chăm là một số phần khoa học về ngôn ngữ, đó là chủ đề của các bài viết nghiên cứu về ngôn ngữ mà các thành viên BBS tham gia tại các hội thảo khoa học về ngôn ngữ. Vậy sao anh Inrasara lại nói:.... “Họ không là “diễn đàn ngôn ngữ””.

Anh Inrasara cho rằng: “BBS càng không làm “văn hóa nghệ thuật,... thơ văn”. Thơ văn là thơ văn cho trẻ con, chứ gì? ở họ trong phạm vi sách giáo khoa như đã nêu.”

Việc biên soạn sách giáo khoa không nhất thiết yêu cầu BBS phải sáng tác tạo ra tác phẩm văn học mới nhưng BBS phải có trách nhiệm lựa chọn những bài thơ, bài văn hay mang tính giáo dục cao và phải đảm bảo có tính nghệ thuật để giới thiệu trong Sách Giáo Khoa. Họ nên lựa chọn phải thiết kế các câu hỏi, nội dung để giúp Học Sinh tìm hiểu cái hay, cái đẹp của các bài văn, bài thơ...Và ý nghĩa không có khả năng, trình độ về lĩnh vực văn hoá nghệ thuật nói chung và văn học nghệ thuật nói riêng sao có thể thực hiện nhiệm vụ này.

Họ nên lựa chọn anh còn cho “Thơ văn là thơ văn cho trẻ con, chứ gì? ở họ trong phạm vi sách giáo khoa như đã nêu”, nhưng vậy hoá ra thơ văn trẻ con không phải là văn hoá nghệ thuật...thơ văn. Vậy chúng ta có thể văn cho người lớn mà là văn học nghệ thuật hay sao!? Nhà thơ Phạm Hổ, nhà thơ nguyễn nhữ quang bài thơ về thi u nhi chúng ta nào không công nhận ông làm việc trên lĩnh vực văn học nghệ thuật?

Qua đó cho thấy rằng anh Inrasara rất “xem thường” Ban Biên Soạn, chúng ta đánh giá hết được những công sức đóng góp to lớn của họ trong việc soạn sách chứ Chăm cũng như lĩnh vực nghiên cứu ngôn ngữ, mà cứ dù việc của biên chế Chăm của họ còn nhiều tranh cãi về mặt khoa học. Đó là chúng ta kể đến việc các thành viên này ngoài việc tham gia biên soạn sách họ còn đóng góp rất nhiều trên lĩnh vực văn hoá nghệ thuật nói chung.

3). Nhóm bạn Ja Karo (đăng lại trong nôm c) và Po Dharna

Việc anh cung cấp thêm thông tin Thành Đài suy đoán về tôi chính là Po Dharma qua đó nói về: (...về chi tiết TS Thành Đài cho tác giả Ja Karo thuộc nhóm Champaka, hay là chính PD, đúng hay sai – tôi không ý kiến).

Điều này thật tình làm tôi BỐ T NGƯỜI vì Pgs. Ts. Po Dharma là một trí thức Chăm ở hải ngoại nói tiếng và những công trình nghiên cứu khoa học về Champa, còn tôi thì đã công khai trên một báo chí là “đăng lại trong nôm c”, một trí thức Chăm bình thường và tôi tin vào công việc sự nghiệp cho cuộc sống sinh nhai hàng ngày. Những cũng như anh và bao nhiêu người Chăm khác, tôi cũng đang trăn trở và bức xúc trước những vấn đề của cộng đồng Chăm hiện nay và muốn được trao đổi trên diễn đàn về những gì mình quan tâm. Chắc có khác là anh dùng ngòi bút tài hoa của mình cho những tác phẩm nghệ thuật và đóng góp đông đảo về việc biết đến và hiểu biết về văn hóa và thần phật; còn tôi thì sẽ trở nên lãnh vực phóng sự, phản ánh, phê bình về những điều mà tôi thấy, tai nghe của những điều như ý của một góc nhìn của nhà nghiên cứu.

Tóm lại, tôi lấy làm tiếc về những gì đã xảy ra, tôi không ám chỉ riêng cho cá nhân nào cả trong bài viết của mình mà chỉ phân tích tình hình cộng đồng Chăm trên bình diện về những điều đi và hiện tại của các tổ chức và sự khái quát chung nhóm tìm kiếm giá trị pháp đoàn kết cho cộng đồng Chăm. Như anh Inrasara đã viết:

....Về TS Thành Đài cho là Ja Karo nhắc đến “an ninh Việt Nam” là “ám chỉ nhà thơ Phú Trâm” (tức Inrasara) chỉ là cách suy diễn. Ja Karo viết rõ, theo tôi – tác giả này không ám chỉ ai cả.

Nhưng vì anh Inrasara lên tiếng “minh chứng” đưa vào báo chí của Thành Đài “suy diễn theo ý cá nhân” mà không đưa lại toàn văn bài viết của tôi để rõ tiếp tục có thêm những cách hiểu sai lầm để ông thì phê phán tôi thì thì là viết làm không đáng có.

4). Phê phán Ts. Po Dharma

Và tôi cũng không thể bỏ qua đoan viết liên quan đến Thành Đài tìm cách chê bai Pgs. Ts. Po Dharma, một nhân vật không ngừng đấu tranh bảo vệ danh dự và quyền lợi dân tộc 3 thập niên qua, những tôn vinh anh Inrasara như một thần tượng của dân tộc Chăm hôm nay. Trong bài viết Inrasara quăng cáo quan điểm của Thành Đài như sau:

“Vấn đề ‘cái gì là không đoàn kết của dân tộc Chăm’ xuất phát từ hai nhân vật Chăm mà ra với hai lý do của nó: thứ nhất là Pgs. Ts. Po Dharma với tính toán dân tộc “độc quyền và độc quyền”, và nhân vật thứ hai là Phú Trâm (Inrasara) với tính toán dân tộc “vô tư và lành mạnh”.

Đối với tôi, đây chỉ là cách nhìn lệch lạc, so sánh khiếm khuyết vì sự không đồng nhất xã hội Chăm hôm nay không liên quan gì đến Pgs. Ts. Po Dharma hay anh Inrasara. Thành Đài là nhân vật “độc quyền và độc quyền” mà Champaka.info đã từng phân tích, luôn tìm cách đặt tội cho Pgs. Ts. Po Dharma là người “độc quyền và độc quyền” nhưng không nêu ra một bằng chứng cụ thể nào. Anh Inrasara là người “vô tư và lành mạnh”, một nhà thơ nhà văn sáng suốt, có trí tuệ để phán xét, nhưng vì sao anh lại có tình cảm quan điểm “độc quyền” của Thành Đài ra để “minh chứng” trong bài viết của mình và quan trọng hoá bài thơ của Thành Đài cho thấy rằng anh Inrasara cũng là nhân vật “độc quyền” còn hơn Thành Đài.

Qua bài viết của anh, tôi cũng hiểu thêm và suy nghĩ và khám phá của anh khi nhìn ra những “vết thối nát” và “nỗi đau” trong cộng đồng Chăm hiện nay mà tôi cũng đã từng lên tiếng qua các bài viết của mình:

Tiếng Chăm hàng ngày đang bị suy thoái; Môi trường nông thôn Chăm bị phá vỡ;

Đàn Di sản văn hóa dân tộc quê nhà;Thảm họa rừng “quê hương tan rã”

Vậy thì tôi và anh, trí tuệ Chăm trong nôm c hiểu nhau làm gì!? Tôi rất tôn trọng anh và những gì anh đã làm cho cộng đồng Chăm trên nhiều lĩnh vực của cuộc sống, nhưng tôi cũng

mình đã trao đổi với anh nhà ng văn đã liên quan đến Chăm để góc nhìn của người nghiên cứu khoa học. Bài viết của tôi "[Văn đề chủ đề văn học trong tiếng Chăm](#)" là một ví dụ. Và tôi cũng mong những nhà ng bài viết trao đổi của anh và các bài viết của tôi để góc nhìn khoa học và khách quan để chúng ta làm được nhiều việc tốt cho Chăm hơn, không nên bị kích động bởi một thời kỳ nào đó mà dùng việc đánh tráo khái niệm, lập luận để như bài viết và rồi của anh.

Nhưng dù sao, những tồn tại của xã hội Chăm hôm nay của tôi và anh đều có trách nhiệm phần ánh sáng cho muôn đời sau và hãy cùng thông tin cho mọi người biết rằng cho dù đất nước Champa không còn tồn tại những giá trị văn hoá truyền thống và nền văn minh Champa phải được tôn trọng và bảo tồn, dân tộc Chăm phải được bình đẳng và phát triển như những dân tộc khác trong một quốc gia độc lập. Đó chính là mục tiêu mà của tôi và anh cần hướng tới.